

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग २ सत्र ३ इतिहास (६०:४० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२६ — २०२७ मध्ये एम. ए. भाग २ सत्र ३ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्याकरिता ६० : ४० च्या स्वरूपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी दिलेले सर्व स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Part II Sem. III History (60:40 Pattern Syllabus)
Assignment Question October/November 2026 Exam
एम. ए. भाग २ सत्र ३ इतिहास (६०:४० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)
स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

MM-1 History of Indian Foreign Policy

स्वाध्याय १:	सन १९६७ ते १९८४ याकाळातील भारत व सोव्हिएत युनियन यांच्या परराष्ट्र संबंधांची चर्चा करा.
स्वाध्याय २:	सन २०१४ ते २०२३ या काळातील भारताच्या पाकिस्तान संबंधी धोरणाचे विश्लेषण करा.
केस स्टडी :	सन १९७१ चे भारत-पाकिस्तान युद्ध
पोस्टर प्रदर्शन:	‘भारत - यु.एस.ए. संबंध’ दर्शवणारे पोस्टर तयार करा.
Assignment Question 1	Discuss the relations between India and Soviet Union during year 1967 to 1984.
Assignment Question 2	Analyze the India’s Policy towards Pakistan during year 2014 to 2023.
Case Study	The 1971 Indo-Pakistani War
Poster Presentation:	Create a poster showcasing ‘India-USA Relations’.

MM-2 History of Feminist Movement in the World

स्वाध्याय १:	स्त्रीवादाचा अर्थ व व्याख्या स्पष्ट करा.
स्वाध्याय २:	आंतरराष्ट्रीय महिला परिषदेच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.
केस स्टडी :	जागतिक स्त्रीवादी चळवळीचा इतिहास’ हा पेपर (Paper) अभ्यासण्यापूर्वी ‘स्त्रीवाद’ (Feminism) या संकल्पनेबद्दल तुमची काय समजूत / मते होती आणि पेपर अभ्यासल्यानंतर त्यात काय बदल झाला?
पोस्टर प्रदर्शन:	कोणत्याही चार ‘स्त्रीवादी विचारवंतांची माहिती’ देणारे एक पोस्टर बनवा.
Assignment Question 1	Explain the Meaning and Definition of Feminism.
Assignment Question 2	Analyze the contribution of International Women’s Conference.
Case Study	What were your understanding and views on 'Feminism' before studying the paper History of Feminist Movement in the World’, and how did they change after studying it?"
Poster Presentation:	Create a poster featuring information on any four feminist thinkers.

MM-3 Contemporary World (1950-1991)

स्वाध्याय १:	शीत युद्धाचा अर्थ आणि त्याची कारणे स्पष्ट करा.
स्वाध्याय २:	आफ्रिकेतील नागरी हक्क चळवळीचे वर्णन करा.
केस स्टडी :	आफ्रिका खंडातील चळवळी
पोस्टर प्रदर्शन:	अमेरिकेतील स्त्रीवादी चळवळ

Assignment Question 1 Explain the Meaning, Causes of Cold War.

Assignment Question 2 Describe the Civil Rights Movements in Africa.

Case Study Movements in the African Continent

Poster Presentation: Feminist Movement in the United States

MM-4 Traditions and New Trends in History

स्वाध्याय १:	भारतीय इतिहास-पुराण परंपरेची चर्चा करा.
स्वाध्याय २:	स्थानिक इतिहास लेखन प्रवाहातील महत्त्वाचे पैलू स्पष्ट करा.
केस स्टडी :	मध्ययुगीन अरबी इतिहासलेखन परंपरा
भिन्नीपत्रके:	‘मौखिक इतिहास’ याची माहिती सांगणारे पोस्टर तयार करा.

Assignment Question 1 Discuss the Itihas Purana tradition of India.

Assignment Question 2 Explain the important aspects of the tradition of Local History.

Case Study Medieval Arab Historiography Tradition

Poster Presentation: Create a poster explaining/showcasing 'Oral History'.

ME- Concept and Methods of Local History

स्वाध्याय १:	सूक्ष्म इतिहास लेखनाचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
स्वाध्याय २:	पुराभिलेखागारातील संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
केस स्टडी :	माझ्या गावाचा/शहराचा संक्षिप्त इतिहास
पोस्टर प्रदर्शन:	आपल्या परिसरातील एखाद्या ऐतिहासिक स्थळाची/ पर्यटन स्थळाची माहिती देणारे पोस्टर तयार करा.

Assignment Question 1 Explain the approach of Microhistory.

Assignment Question 2 Explain the importance of Archival research.

Case Study A Brief History of My Village / City

Poster Presentation: Create a poster providing information about a historical site or tourist attraction in your locality.
